

NUK - Narodna in Univerzitetna Knjižnica

Zgodovina

- ◆ **Nastanek knjižnice** je povezan z **odlokom cesarice Marije Terezije iz leta 1774**, s katerim je 637 knjig, ki so bile rešene ob požaru, namenila za splošno uporabo knjižnici, ustanovljeni pri ljubljanskem liceju.
- ◆ **Licejska knjižnica** je že leta 1807 dobila pravico prejemanja obveznega izvoda vseh tiskov z območja dežele Kranjske. Po ukinitvi ljubljanskega liceja leta 1850, je knjižnica postala **deželna študijska knjižnica**.
- ◆ Leta 1919 je s preimenovanjem v **Državno študijsko knjižnico** postala osrednja knjižnica za vso Slovenijo.
- ◆ Leta 1921 je postala **Državna biblioteka**, v njen fond začeli pritekati še obvezni izvodi iz vseh predelov nekdanje Jugoslavije.
- ◆ Ob ustanovitvi prve slovenske univerze v Ljubljani leta 1919 je knjižnica prevzela še funkcije in naloge **centralne univerzitetne knjižnice**. Ljubljana je imela vse do začetka druge svetovne vojne v svoji univerzitetni knjižnici le 18 čitalniških sedežev. Naziv **Univerzitetna knjižnica v Ljubljani** si je knjižnica pridobila leta 1938.
- ◆ Načrte za novo Univerzitetno knjižnico je ustvaril **arhitekt Jože Plečnik v letih 1930-31**. V monumentalno stavbo v neposredni bližini univerze se je knjižnica vselila leta 1941. NUK je **kulturni spomenik** najvišjega reda.
- ◆ Leta **1945** je bil univerzitetni knjižnici priznan tudi pravni **status slovenske nacionalne knjižnice** in znova spremenjen naziv, postala je **Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani**.

Izjava o poslanstvu knjižnice

- ◆ NUK zbira, hrani, varuje in ohranja pisno kulturno dediščino slovenskega naroda in države ter omogoča prebivalcem Slovenije in drugih držav **dostop do znanja in slovenske kulture preteklih in sedanjih rodov.**
- ◆ V sodelovanju z domačimi in tujimi knjižnicami zagotavlja svojim uporabnikom **dostop do svetovne intelektualne in kulturne dediščine** ter jim v procesu ustvarjanja novega znanja pomaga pri informacijskih virih v različnih oblikah in v različnih jezikih.
- ◆ S svojimi zbirkami in storitvami **podpira pedagoško in znanstvenoraziskovalno delo Univerze v Ljubljani in drugih visokošolskih zavodov** in služi kot center znanja, namenjen izobraževanju slovenskega prebivalstva.
- ◆ Z raziskovalno, razvojno in izobraževalno dejavnostjo na področju knjižničarstva aktivno **sooblikuje slovenski knjižnični sistem** in prispeva k teoretičnim in praktičnim spoznanjem v bibliotekarstvu in informacijski znanosti.

Vizija knjižnice

- ◆ Knjižnica želi omogočiti najširši možen **dostop do slovenske in svetovne intelektualne, znanstvene in kulturne dediščine**. Vsi informacijski viri naj bi postali vsakomur dostopni s pomočjo elektronskega dostopa.
- ◆ Vzdržuje in ohranjajo svojo knjižnično zbirko in prevzema **aktivno vlogo pri digitalizaciji obstoječih knjižničnih gradiv ter zbiranju in ohranjanju informacijskih virov v elektronski obliki**. Pri tem sodeluje z drugimi knjižnicami in organizacijami. Uporabnikom zagotavlja dostop do baze znanja.
- ◆ **Tesno sodeluje s svojimi uporabniki in razvija storitve, ki bodo zadovoljevale njihove potrebe**. Postati hoče še bolj prepoznavna v okolju in prebivalce Slovenije ozveščati o koristnosti knjižnice za kulturni razvoj naroda. NUK si prizadeva, da bi se približala najširšemu krogu prebivalstva.
- ◆ **Obstoječe storitve preoblikuje v smeri digitalizacije, decentralizacije in distribucije**. Možnosti za njihov razvoj išče v povezavi z drugimi.
- ◆ Z vključevanjem knjižnične zbirke v nacionalno in mednarodno omrežje kulturnih in znanstvenih virov postaja NUK del vse bolj svetovna mreža znanja. Se naprej pa deluje kot **osrednje mesto za izobraževanje, raziskovanje in preživljanje prostega časa prebivalstva**.

Temeljne vrednote knjižnice

- ◆ spoštljiv odnos do nacionalne pisne kulturne dediščine,
- ◆ spoštovanje intelektualne ustvarjalnosti lastnega in drugih narodov,
- ◆ spoštovanje načela splošne dostopnosti informacij,
- ◆ usmerjenost k čim uspešnejšemu zadovoljevanju informacijskih potreb in želja uporabnikov,
- ◆ prijaznost do uporabnikov,
- ◆ odličnost, kakovost in relevantnost storitev in proizvodov,
- ◆ ustvarjalno odzivanje na spremembe v okolju,
- ◆ strokovnost in kompetentnost zaposlenih

Viri in literatura

- ◆ NUK <http://www.nuk.uni-lj.si/nuk.asp>.
Ljubljana, 2009
- ◆ Slikovno gradivo
<http://www.burger.si/QTVR/Ljubljana/NUK/NUK01.jpg>
. Ljubljana, 2009